

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยวิธีการคำนวณกลุ่มตัวอย่างจากประชากร จำนวน 43,362 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 397 คน จากนั้นจะนำกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาสุ่มแบบง่ายอีกครั้ง จากประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้กรอกแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน และอาชีพ ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ตัวเลือก และตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะอื่นๆ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ t-Test และ One-way ANOVA เพื่อทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในระดับ .05 ทำการเปรียบเทียบรายคู่ ภายหลังการทดสอบความแปรปรวน ด้วยวิธีการแบบ LSD

สรุปผล

1. กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เพศชาย จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 61.46 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 35.52 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26.20 ประกอบอาชีพ ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 41.56 ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 12,000 บาท มากที่สุด จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.16 และไม่มีตำแหน่งเป็นกรรมการใด ๆ มากที่สุด จำนวน 345 คน คิดเป็นร้อยละ 86.90

2. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.02$) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.02$) การมีส่วนร่วมในการนำแผนไปปฏิบัติ ($\bar{X} = 2.82$) และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 2.79$) ตามลำดับ

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.79$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ประเด็นข้อที่ 1 ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาของเทศบาลหรือไม่ ($\bar{X} = 2.92$) ประเด็นข้อที่ 4 ท่านเคยร่วมตัดสินใจในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีหรือไม่ ($\bar{X} = 2.91$) ประเด็นข้อที่ 2 ท่านได้นำแผนงาน/โครงการต่าง ๆ เสนอต่อที่เทศบาลเพื่อนำไปสู่การจัดทำวางแผนการบริหารหรือไม่ ($\bar{X} = 2.87$) ประเด็นข้อที่ 3 ท่านเคยแสดงประชามติการคัดค้านเทศบาลดำเนินโครงการหรือกิจกรรมไม่ถูกต้อง หรือไม่ ($\bar{X} = 2.73$) ประเด็นข้อที่ 6 ท่านเคยร่วมกับเทศบาล ในการพิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการต่าง ๆ หรือไม่ ($\bar{X} = 2.67$) และประเด็นข้อที่ 5 ท่านเคยให้คำปรึกษากับตัวแทนชุมชนในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนหรือไม่ ($\bar{X} = 2.64$) ตามลำดับ

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการนำแผนไปปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ประเด็นข้อที่ 11 ท่านเคยเข้าร่วมกับทางเทศบาล ในการนำแผนงาน/โครงการและกิจกรรมการพัฒนาที่เทศบาลจัดให้มีขึ้นในชุมชนไปดำเนินการหรือไม่ ($\bar{X} = 3.23$) ประเด็นข้อที่ 12 ท่านเคยร่วมให้การดูแลบริการสาธารณะที่เทศบาลจัดให้เช่น ไฟฟ้าสาธารณะ กระถางไม้ดอก/ไม้ประดับ ถังขยะ ฯลฯ หรือไม่ ($\bar{X} = 2.78$) ประเด็นข้อที่ 9 ท่านเคยร่วมตรวจสอบความถูกต้องของการบริหารของทางเทศบาล หรือไม่ ($\bar{X} = 2.76$) ประเด็นข้อที่ 8 ท่านเคยเข้าร่วมเป็นกรรมการหรือได้ร่วมคัดเลือกผู้แทนในการบริหารท้องถิ่นของเทศบาลหรือไม่ ($\bar{X} = 2.74$) ประเด็นข้อที่ 10 ท่านเคยแสดงออกหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับความไม่เหมาะสมหรือไม่สมประโยชน์ต่อโครงการตามแผน ของเทศบาลหรือไม่ ($\bar{X} = 2.72$) และประเด็นข้อที่ 7 ท่านเคยให้ความร่วมมือสนับสนุนการบริหารเทศบาลหรือไม่ ($\bar{X} = 2.71$) ตามลำดับ

3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ประเด็นข้อที่ 13 บริการสาธารณะประโยชน์ที่เทศบาลจัดสรรให้เป็นไปตาม

แผนงาน/โครงการ และกิจกรรมหรือไม่ ($\bar{X} = 3.25$) ประเด็นข้อที่ 16 บริการสาธารณประโยชน์ที่เทศบาลจัดสรรให้เป็นไปตามลำดับความจำเป็นและความสำคัญของปัญหาหรือไม่ ($\bar{X} = 3.16$) ประเด็นข้อที่ 14 ท่านเคยร่วมเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากทางเทศบาลและได้รับการจัดสรรตามประสงค์ หรือไม่ ($\bar{X} = 3.01$) และประเด็นข้อที่ 15 โครงการ หรือกิจกรรมที่เทศบาลดำเนินการประชาชนในชุมชนได้รับประโยชน์โดยตรงหรือไม่ ($\bar{X} = 2.69$) ตามลำดับ

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ประเด็นข้อที่ 20 ท่านเคยสอบถามผู้รับผิดชอบโครงการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการพัฒนาท้องถิ่นหรือไม่ ($\bar{X} = 3.13$) ประเด็นข้อที่ 17 ท่านเคยร่วมตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมโครงการพัฒนาที่เทศบาลดำเนินการ เช่น การจัดจ้างก่อสร้างการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์หรือไม่ ($\bar{X} = 3.13$) ประเด็นข้อที่ 18 ท่านเคยเข้าร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาของเทศบาลหรือไม่ ($\bar{X} = 2.93$) และประเด็นข้อที่ 19 ท่านเคยติดต่อกับเทศบาลตำบลเมืองแสนสุขเกี่ยวกับความคืบหน้าการดำเนินโครงการพัฒนาหรือไม่ ($\bar{X} = 2.90$) ตามลำดับ

5. การทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนที่มี ระดับการศึกษาต่างกัน จะมีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ประชาชนที่มีเพศ อายุ อาชีพ รายได้ และการเป็นกรรมกร หรือสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ แตกต่างกันจะมีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 20 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ที่	สมมติฐาน	ผลการศึกษา
1	ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลเมืองแสนสุขแตกต่างกัน	ปฏิเสธ สมมติฐาน
2	ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลเมืองแสนสุขแตกต่างกัน	ปฏิเสธ สมมติฐาน
3	ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลเมืองแสนสุขแตกต่างกัน	ยอมรับ สมมติฐาน
4	ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลเมืองแสนสุขแตกต่างกัน	ปฏิเสธ สมมติฐาน
5	ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลเมืองแสนสุขแตกต่างกัน	ปฏิเสธ สมมติฐาน
6	ประชาชนที่มีการเป็นกรรมการ หรือสมาชิกกลุ่มต่างๆ แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลเมืองแสนสุขแตกต่างกัน	ปฏิเสธ สมมติฐาน

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี อภิปรายผลได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการนำไปปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ตามลำดับ ซึ่งจะสอดคล้องกับงานของ จินตนา กัลยาณพันธ์ (2549) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล: กรณีศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง แต่จะแตกต่างกับงานของ พวงทอง โยธาใหญ่ (2545) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ ที่พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำ

แผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปี 2545 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในระดับน้อย และงานของ กิจกัณสั ยศปัญญา (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนในหมู่บ้านสันธนา 1 เขตบึงกุ่ม ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับต่ำ

2. การทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนที่มี ระดับการศึกษาต่างกัน จะมีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ประชาชนที่มีเพศ อายุ อาชีพ รายได้ และการเป็นกรรมการ หรือสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ แตกต่างกัน จะมีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของ กิตติ คันทา (2536) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้าน ในการพัฒนาชนบท ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเวียงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษา จากการศึกษพบว่า อายุ ระดับการศึกษา ขนาดครอบครัว รายได้ และความ คิดเห็นของคณะกรรมการ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วม แต่ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน จะมีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้ง ซึ่งจะสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิบูลย์ แพนนา (2538) ได้ ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท ในตำบลพนมไพร อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า เพศ ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชนบท ของประชาชนในตำบลพนมไพร ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ดังนี้

1. เทศบาลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการ ประเมินผลแผนงานหรือโครงการตามแผนพัฒนาต่าง ๆ อย่างทั่วถึง ตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงการเข้ามาเป็นคณะกรรมการประเมินผลแผนฯ อย่างทั่วถึง
2. เทศบาลควรมีการพัฒนาหลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เช่น การทำประชาพิจารณ์ การประชุมประชาคมหมู่บ้าน เป็นต้น

3. การกำหนดแผนงาน/ กิจกรรม/ โครงการต่าง ๆ เทศบาลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น ความต้องการอย่างเต็มที่ อีกทั้งแผนงาน/ กิจกรรม โครงการต่าง ๆ ของเทศบาล จะต้องแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลเมืองพื้นที่อื่น เนื่องจากต่างพื้นที่ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลเมืองอาจแตกต่างกัน
2. ควรมีการศึกษาถึงประสิทธิผลการให้บริการสาธารณะตามแผนพัฒนาเทศบาลเมือง